

EDICE PEVNOST

JANA REČKOVÁ

PROTOŽE SE STMÍVÁ

NEJLEPŠÍ POVÍDKY

JANA REČKOVÁ

**PROTOŽE
SE STMÍVÁ**

JANA REČKOVÁ

**PROTOŽE
SE STMÍVÁ**

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Jana Rečková, 2017

Cover Illustration © Žaneta Kortusová, 2017

Cover Art © Lukáš Tuma, 2017

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2017

ISBN 978-80-7557-400-8 (pdf)

Skoro všechny tyhle povídky už kdysi kdesi vyšly, ve sbornících soutěží nebo časopisech, z nichž některé už neexistují, ale vzpomenout si, kdy a kde to bylo, je nad mé síly. Podle nakladatele této knihy jsou to prý ty nejlepší. Snad. I když – vybírejte ze dvou stovek dvacet. Některé se prý nevešly. Dokonce se nevešly ani všechny, za které mám trofeje ve skříňce za sklem, na míru dělané. Psala jsem je proto, že jsem chtěla něco říct a nikdo mě neposlouchal. Což je vlastně normální, že? Přečetl si je někdo? To je otázka. Přečtěte si je teď. Zkuste to.

Jana Rečková

Maximálně 80 % duše

Drobně, ale vytrvale přšelo a hlína byla tak rozmoklá, že ji vdova – aktuální vdova – ani nemohla nabrat tou legrační lopatkou, natož aby ji svedla hezky vysypat na rakev. Bezradně se na nás ostatní koukla, ale dočkala se jen kamenných tváří. Pokrčila rameny, vzdala to. Načež se pokusila propuknout v pláč.

Skoro jsem si říkala, jestli třeba Dreks nenadzvedne to pitomé víko a nezahrozí jí. Nebo by mohl vystrčit ruku a ukázat vztyčený prostředníček. To by mu bylo podobné. Jenomže Dreks neudělal nic. Možná už se ani tam v té tmě ironicky neušklíbl. Je prázdný a vyschlý a skvěle by hořel, jenže Irenka si to nepřála.

Viděla jsem to na něm už při té říjnové návštěvě: vyčerpá všechnu sílu, nezbyla v něm ani špetka vzdoru – který člověka udržuje při životě daleko spolehlivěji než láska, to mi věřte. Vlastně mu zbývalo už jen jedno jediné: namalovat poslední obraz.

Aleně tekly slzy, ale nebylo to poznat, protože neměla deštník ani klobouk. Miluše zase neměla v šatníku nic černého, takže se teď podobala jarnímu akvarelu, přesazenému do dušičkové nálady. Tamara vypadala jako zatoulaný kovboj, ostatně jako vždycky, a beztak si za rohem připne na kozačky ostruhy a hvízdne na koně. No a já chodím vždycky za Černou Máry, jak říkávala

máma; prostě strašidlo. Kdybych brečela, padaly by ze mě černé perly.

Náhrobek se ztrácel v mrholení, ale stejně jsem věděla, že je na něm osamělá skála, dramaticky se tyčící, a na ní křivý strom, patetický a uboze vznešený, zachycený v okamžiku, kdy mu kořeny už už kloužou po kameni a nedokážou se udržet. Takový byl Dreks; tak ho viděla Alena, která kreslila ten návrh. Já si ho budu pamatoval jako dlouhého, neskladného kluka a později muže, který přechuhoval ze všech šuplíků, kam ho chtěli nacpat, a vůbec mi to nezkazily ty chvíle úplně na konci, kdy už z něj byla kostra, krásná, elegantní, ušlechtilá kostra potažená křehkou kůží; na špitálním lůžku, protože Irenka by tohle doma nesnesla.

„Miloval jsem vás všechny,“ řekl mi vadnoucím hlasem. „Všechny čtyři.“

Takové věci se říkají při umírání. Poposedla jsem si. „Chceš zavolat Irenu?“

Ironicky se ušklíbl. „Ty mě neposloucháš.“

„To promluvilo moje vychování,“ odsekla jsem. „Poslouchám. Cokoli mi povíš.“ Vzala jsem ho za ruku, sám by ji nezvedl. Jistě, Irena byla pátá. Miloval čtyři. Rozumím až moc.

„Ty si poradíš,“ zašelestil jeho hlas, známý a vzdálený, ostatně jako vždycky, i v dobách, kdy byl nejsilnější. „Ale musíš říct Aleně... Ať nikdy nejde na doraz. Maximálně osmdesát procent, pak už to začne být nebezpečné. Vyřídí jí to.“ Chvilku dýchal; bezděčně jsem se přizpůsobovala jeho rytmu, což nebylo poprvé, ale dřív nešlo ani tak o dýchání... No, to už je jedno. „Na pohřební hostině. Než se opijete.“

„Ty budeš mít hostinu?“ podivila jsem se. Asi to bylo netaktní, ale Dreks se vděčně zasmál, až se rozkašlal.

„Nojo. Slíbila to,“ zasípala. „Už to vidím... Míla v růžovém, Tamara jako holka od koní. Alena v malovaném hedvábí, taková bohémská gejša...“ Usmíval se a já si uvědomila, že právě teď začal odcházet, že tady končí ironie a přijde klid a ticho.

„A ty,“ zašeptala. „Ty budeš za čarodějkou. Jako... vždycky. Jsem rád... Že jsi tady... Se mnou.“ Odmilky mezi slovy se natahovaly na malé věčnosti. Když řekl, co chtěl, umřel, ale ještě dlouho potom se na mě díval. Pak přišla Irena.

* * *

Opravdu nás na hostinu pozvala, ta elegantní vdova po malíři, i když musela vědět, jak srandovní bude představení: všechny jsme si nechaly jeho jméno. Rozlehlému ateliéru, kde Dreks maloval málokdy (dával přednost přírodě nebo místnostem se zvláštním světlem, Tamara povídala, že se občas objevil se stojanem u ní ve stáji, a Alena by nejspíš mohla vyprávět...), vévodil jeho poslední obraz, autoportrét. Věděla jsem o něm, protože mi tehdy v půlce října řekl, k čemu se chystá, ale nenapadlo by mě, že bude takový... Že tam prostě *bude*, on, Dreks, jeho úsměv, vrásky, jeho mládí, zklamání, provinění a všechny ty voloviny, co kdy provedl, jeho život a lásky. Navždycky, protože už teď si ho lidi fotí, těmi spešl foťáky s nastaveným programem na obrazové reprodukce.

„Sto procent,“ zašeptala za mnou Alena a znělo to tak definitivně jako slavnostní a chmurné vyzvánění zvonů z temného kovu. „Kurva.“

Alena je malířka, vystudovala to, rozumí Umění, a takhle stručné hodnocení z ní dostanete tak jednou za sto let. Podívala jsem se na ni.

„Není divu, že po tomhle umřel,“ dokončila a polkla, možná slzy a možná slinu závisti.

Taky jsem polkla; tohle je moje narážka: „Prý se nemáš pouštět přes osmdesát procent,“ řekla jsem. „Že je to nebezpečné. Jeho skoro poslední slova.“

Vykulila ty beztak dost kulaté oči. „Vzkaz pro mě? Poslední slova?“

To už za námi stála Tamara a Miluše se blížila od okna. Počkala jsem, až dorazí. „Ještě povídal, že nás miloval. Všechny čtyři.“

Tiše se zasmály, protože to byl skvělý fór, přesně podle Drekse, a ohlédly jsme se na Irenu.

„Dostane peníze a dům,“ hádala Miluše. „A my?“

* * *

„Své první ženě Janě odkazuju svůj příběh, ať už ho napíše nebo ne.“ Konečně ses prozradil, kamaráde, pomyslela jsem si. Četl jsi všechno, co mi vyšlo, vid? Tajně, abych nevěděla... Ale už se předčítá dál.

„Své druhé ženě Aleně odkazuju neprodané obrazy (tady se Irena upřímně, vztekle rozplakala) kromě těch, kde mi dýchali na krk koně – ty patří mé třetí ženě Tamaře.“

Holky se na sebe usmály. Ovšemže to poznají a nebudou se hádat.

„Mé čtvrté ženě Miluši patří návrhy na keramické sošky a hrnečky a další blbinky v zeleném skicáku. Irena ať si vezme všechno, co zbývá.“

Parádní závět.

Irenka mi hodila Dreksovy deníky jako psovi kost, a to zrovna na mě nemusela mít vztek, sama žádné literární ambice neměla – ale možná by to šoupla za úplatu nějakému řemeslníkovi, aby vyrobil bestseller. Na Alenu s Tamarou se nepodívala; asi tušila, že její pohled zabíjí. Jistě, Dreks by si nevzal úplně blbou ženskou, ani kdyby byla metr devadesát vysoký věšák na módní róby (takhle prosím Irenku popsala milá a tolerantní Miluše, když jsme si připíjeli na Dreksův čtvrtý rozvod – a on se vesele smál s námi).

Miluše tiše listovala skicákem. Nakoukla jsem a představila si její figurky a všechnu tu roztomilou keramiku; pro někoho kýč, pro jiného užité umění, ale všechno to jsou mazlíci, samé přítulné kousky. Miluše potěší víc lidí než Dreks, a on to věděl právě tak dobře jako já.

* * *

V pátek před půlnocí zavolala Alena. Umělcům nevysvětlíte, že většina lidí v noci spí.

„Zítřka se stavím. Vyjedem si,“ oznámila mi. „Tamara ti připraví nejhodnějšího koně.“

Přišlo mi to jako ošklivý sen. „Neblbni, už dávno nemám plechovej zadek.“

„Tak si vem polštářek,“ poradila mi.

Ale mluvila pravdu, ten Tamařin kůň byl opravdu flegmatik, nejhodnější zvíře ve střední Evropě a na Divokém západě. Ani Alenina kobykla nepatřila k těm závodivým, bujným potvorám, a tak Alena bez problémů nesla v podpaží rozměrné desky. Beztak obrazy. Neprozradila mi, oč jde, ale muselo to souviset s Dreksem.

Jely jsme cestou necestou a v obzvlášť hustém křoví Alena konečně promluvila.

„Věřila bys, že už to bude dvacet let?“

Řečnická otázka, na kterou se neodpovídá. Věřila. Pamatuju si i přesné datum.

„Přišel na tu naši společnou vernisáž, ošuntělej, zarostlej jako vandrák, a pak jsem si všimla, jak se v těch obnošených hadrech nese...“

Pravda. Za těch osm let, co jsme byli spolu, jsem ho asi tak pětkrát dokopala, aby si koupil něco na sebe. Moc mi to nevadilo, sama mám vandrácký vkus. Nejvíc mi sedne vyšisovaná černá, která hezky plandá a vlaje.

„Chodil od obrazu k obrazu, prohlížel si je a byl smutnej, tak smutnej. Nedalo mi to a zeptala jsem se. A on mi začal povídat; tenhle a tenhle bude mít nejspíš úspěch, tohle se bude dobře prodávat... A je to smutné, protože v tom není nic, no jen se podívej – hned mi tykal – na ten les, copak je to les? Jenom kulisa. A tohle zátiší? Jenom řemeslo. Proč tahle malířka koketuje s kubismem, když jí nesluší? Tady zase vidím štrejch impresionismu, jenomže milej umělec neumí malovat... Prošli jsme celou výstavu a on se zastavil u mého obrazu, víš, ten potok, jak při povodni zalévá pěšinu a vlaje v něm zatopená tráva. Zastavil se a řekl: sedmdesát procent. Podíval se na mě a pokračoval: naučíš se to líp. Chceš? A pak jsem uviděla tebe, byla jsi v černém jako nějaká vědma a já věděla, že už víš, že to víš dopředu...“

Ano, věděla jsem to. Později, když se po rozvodu a svatbě všechno uklidnilo, jsem začala sledovat Aleniny pokroky. Nejdřív ji vedl, potom už se učila sama; vysvětlil nám oběma, že v určité fázi už nepomůže žádný

učitel a rádce, člověk se s tím musí poprat sám, a Alena se prala, co to šlo.

Někdy jsem s ní jezdila malovat do přírody, tedy ona malovala, já si zapisovala nápady a zápletky do svých povídek. Tamara nám půjčovala koně, vlastně nás naučila jezdit ještě v době, kdy se Dreks kvůli ní rozváděl s Alenou; času dost, soudy jsou náramně pomalé.

Často jsem Aleně tiše koukala přes rameno a občas jsem přitom měla zvláštní pocit: jak obraz ožíval, krajina před námi jako by bledla a ztrácela hloubku; to, co mi před pár hodinami připadalo překrásné, najednou vypadalo nezájímavě a obyčejně.

„Naučil mě to dobře.“ Alena pobídla koně, kterému se nechtělo do potoka, i když byl mírný a mělký. „Ale on sám... Jo, tamhle to je.“

Koně se líně kolébali do kopce. „Tady.“ Sesedla, mně to trvalo o něco déle, ale kůň stál trpělivě a nezlobil.

Rozhlédla jsem se. Krajina smutná, podzimní, nedávno opršelá. Teď na ni svítilo slunce, správně to tu mělo vypadat hezky, zasněně, jenže to nevypadalo nijak. Nudné jako neuklizený dvůr JZD z brigád mého mládí.

Alena otevřela desky a vytáhla dokonalou fotoreprodukcí Dreksova obrazu. Stejná krajina zhruba ve stejnou roční dobu, smutná k pláči, snící srdcervoucí sny o zoufalém osamění, o věčné touze po něčem, co nemůžu mít, a jestli teď někoho neobejmu, asi na místě umřu. Zamrkala jsem, pálily mě oči.

„Devadesát pět,“ řekla Alena. Asi jsem na ni skrz slzy divně zamžourala, protože dodala: „Procent. Snažím se ti ukázat, co tím myslel.“

„Jako procenta zachycení skutečnosti?“ přeptala jsem se, ale cítila jsem, že to tak docela neseďí. Se slovy se zachází

jinak než se štětcem a barvami a jedno do druhého se těžko překládá.

„Další krajina je...“ rozhlédla se, „asi z tamté skalky. Pojd.“

Vylezly jsme na nízkou plochou skálu a před námi se otevřel kousek zalesněného světa. Mohla to být překrásná vyhlídka, ale nebyla. Bledý, nevýrazný les, kudy člověk prochází a jen počítá kilometry, kdy už konečně bude někde jinde. Pak Alena vytáhla další velkou fotokopii. Tentýž výhled. Ta prostá krása brala dech. Brečely jsme obě a padly jsme si do náruče, konečně jsme oplakávaly velkého malíře, manžela a milence nás obou – ostatně, co si nalhávat, chodil občas ke mně, když už žil s ní a pak s Tamarou a tak dál, a jindy zase k Aleně, a tak dál.

„Už chápeš?“ popotáhla Alena. „Tohle je skoro sto. Procent. Naučil mě to, sakra.“

Vzpomněla jsem si na blednoucí barvy krajiny během jejího malování. „Ano. Jasně. Já to vlastně vím.“ Vzápětí mě napadlo: „Ale Dreks přece nemaloval jenom krajiny. Co koně?“

„Dokud mu to Tamara nezakázala,“ kývla Alena. „Ale to už na to nejspíš přišel sám.“

„A portréty?“ vyhrkla jsem, a už jsem věděla. Dreks kdysi říkal, že mi stačí soustředit se na otázku, a hned mám odpověď. Naposled mi to připomněl, když seděl u mě v tom pitomém houpacím křesle, které mi zabíralo půlku obýváku, odstrkoval se dlouhou nohou, druhou měl složenou pod sebou, a byl hrozně spokojený, že je zase doma. Tvrdil, že nejvíc je doma u mě. A nejvíc v práci u Aleny. A na nejlepších prázdninách u Tamary a s Miluší zase jako v umělecké cukrárně, možná nezdravé, zato k sežrání.

Zeptala jsem se, proč si teda bere Irenu, a on na to: hádej!

Hádala jsem a nelíbilo se mi to. Neřekla jsem mu, co mi vyšlo i bez kávové sedliny, čajových lístků a křišťálové koule. Neřekla jsem mu *Ty se chystáš skončit*. Řekla jsem to až teď Aleně a ta přikývla. „Protože už to uměl. Protože už namaloval všechno, co chtěl a musel. Chtěl odpočívat a ta ženská ho neinspirovala. Leda k jednomu.“ Ušklíbla se. „Malý Slávek je toho důkazem.“

S námi nechtěl mít děti (i když já si Lenku vyvzdorovala a Tamara svého Simona také, ta před ním těhotenství dokonce skoro půl roku tajila, šikulka), tvrdil, že nechce přijít ani o jediný den a nechce se o nás dělit, protože je odporný sobec. Sláveček v peřince vypadal roztomile, když ho chuva přinesla předvést na hostinu; asi už mám babičkovské choutky, jenže Lenka momentálně léčí lidi v Africe, tak jen doufám, že si nepořídí miminko s nějakým Masajem, to bych si vnoučete moc neužila.

Myslím, že Irenka Drekse hezky zviditelnila, aby ne, ona modelka, on umělec, v páru se vyhoupli mezi celebrity, ostatně svita pohodových exmanželek také není k zahození, vypadá to zajímavě a nepochybně je fajn, když si lidi všimnou... a kupují... Ale hlavně jde o upoutání pozornosti, když je dílo téměř dovršeno, když vyhořelý život skoro končí.

„Namaloval hodně portrétů, když už začínal být v módě,“ pravila Alena zamyšleně. „Všechny na osmdesát procent a věř mi, že to poznám. No, tu a tam se nechal unést a vyšrouboval to na pětadesát, když to byla krásná ženská. Nebo kluk... Ramon Klátil, ten herec, říká ti to něco?“

Neurčitě jsem přisvědčila; v hercích se nevyznám.

„Krásnej, zajímavá tvář... A ten obraz byl lepší než originál. Hoch spadl z nějaké skály v Alpách nebo kde, teď je na vozíku a obraz mu visí nad postelí.“

„Kouká na něj a říká si, proč nejsem jako Dorian Gray,“ dodala jsem. S Alenou jsem si to mohla dovolit, Alena čte.

„Nojo. Když se to stalo, Dreks mi brečel na rameni,“ řekla. „Potom ta modelka, znala se s Irenou, Amina nebo Arina... Rok chodila na onkologii, přišla o vlasy, ale dostala se z toho a píše knihu o svém boji s rakovinou. Teda píše jí to nějaký novinář.“

Vylezla jsem na koně a otočila ho zpátky. Stačí, stačí, chápu. Když odněkud vysajete všechnu krásu, duši, život, co zbude?

Alena mě bez námahy dohonila. „Já bych jen chtěla vědět, co ho zlomilo.“

„Vyhoření,“ nadhodila jsem, co mi už dlouho tanulo na mysli.

„Možná,“ zaváhala. „Proto si myslím vzal Irenku. Ale ten konečný úder, víš? V srpnu jsme se potkali u Tamary, a to ještě plánoval, co se Slávečkem a tak vůbec.“

A v říjnu se odhodlal namalovat stoprocentní autoportrét.

* * *

Vdova Irena si mě pozvala k sobě a já ji na oplátku poslala do háje. „Co je?“ zeptala se zaraženě, „myslela jsem, že vy všechny se občas scházíte!“ Měla sexy hlas, ale telefon mu osekával nějaké ty harmonické frekvence. Uvědomila jsem si, že Dreks je vždycky nějak dokázal procpat i přes telefon; jeho hlas telefonováním neztrácel. Hm, měl víc

talentů, než by se na první pohled zdálo. Strašně mi chybí. Strašně tady na světě chybí.

„Jistě, ale když chci s někým mluvit, jdu za ním,“ vysvětlila jsem jí. „Tak jestli chceš, přijď. I když nemám dveře pro žirafy, ale pro lidi.“

Zasmála se, fakt se zasmála.

A přišla, do hodiny byla u mě. Koukla se na Dreksovo křeslo (jednou se ho zbavím, už v něm nikdo nesedá, ale ještě jsem se neodhodlala), lehce ho pohladila po opěradle, a já zpozorněla. Něco na té holce bylo.

„Potřebuju se s něčím svěřit, a ty jsi jeho kronikářka,“ řekla a odsunula misku s dvoubarevným nugátem. Já ji zase přistrčila a koukla na ni jako pravá čarodějnice. „Tak jo.“ Nechala svoji elegantní ruku zabloudit k misce, vzdychla, a pár následujících slov říkala s plnou pusou. „Maloval Kamilu. Příšerná ženská, silikon vpředu, silikon vzadu, ksichtík podle katalogu, a to jméno, Kamila Heřmánková, chápeš?“

Chápala jsem, jen mě udivilo, že to došlo Irenci. Že by vážně nebyla blbá?

„Ale chtěla portrét od Drekslara, protože byl v módě. Jako nějaká kabelka nebo boty.“ Otrásla se.

Znovu jsem jí přisunula misku. „Stejně se teď fotíš jenom s dítětem.“

„Stejně ty řeči, že fotografie nebo film kradou duši...“ Pokrčila rameny a vzala si další nugát. „Nesmysl. Technika to nedokáže. Na to potřebuješ člověka.“ Zasnila se. „Potkala jsem ho v obchůdku s keramikou, hledala jsem něco pro babičku a objevila jsem tu dívku, jak posílá věneček po vodě...“

„Od Miluše,“ řekla jsem.

„Jí jsem si vůbec nevšimla, i když tam byla taky, protože jsem uviděla jeho. Chlap, na kterého se nedívám shora, takových zas tolik není, víš, a vypadal tak jako nebezpečně, ale přitom jsem věděla, že by neublížil... Není to divný?“

„U Drekse? Ne.“

„A večer se objevil. Ukecal vrátného a vyhodil Evžena...“

(Evžena jsem znala dokonce i já, i když jsem si nebyla jistá, jestli je herec nebo módní návrhář nebo luxusní kadeřník.)

„... já měla spát před focením, ale nenechal mě a ty fotky druhý den byly prostě úžasné, sama se na nich nepoznávám a Luci tehdy povídal, že to z nich sálá vášní, a Luci je gay, abys věděla.“

Uměla jsem si to představit. „Takže maloval tu heřmánkovou holku...“

„Mívala jsem divné tušení,“ navázala Irenka. „Už z těch krajiněk a těch městských koutů a tak. Skutečnost vedle nich bledla. Ztrácela se. No a když maloval lidi, bylo to to samé. Do portrétů se mu nechtělo, ale já mu říkala, že musí, kvůli propagaci, aby se všichni začali zajímat o ty složitější a divnější obrazy, a taky to uměl zarazit, ten...“ hledala slovo.

„Proces blednutí a ztrácení,“ napověděla jsem jí.

„Ty to víš,“ špitla. „A co Alena?“

„Teď jsme u Kamily,“ připomněla jsem.

„Zarazil to. Než se jí to začalo podobat až moc. Ale já mu nedala pokoj, pořád jsem popichovala, že to není ona, že to dokáže líp. Až se naštvál.“

A dotáhl to na sto. Procent. Vzpomněla jsem si na novinové titulky, srpen, okurková sezóna, a známá modelka umírá na záhadnou nemoc, je mladá, trvá jí to pár týdnů,

a Dreks jako šelma v kleci přechází před tím obrazem, ze kterého září její životní síla, a ví, že to *umí*, že to zatraceně umí a že tohle se nesmí, nesmí!

„Já to zavinila,“ řekla Irenka. Plakala a kupodivu se jí nerozpouštěla řasenka ani další líčidla, zázrak kosmetiky, zachová vám hladký povrch, i když pod ním to hnisá a bolí.

„Věděly jsme, že se zabil,“ svěřila jsem jí. „Teď to víš i ty. Je nás pět.“

Trochu se jí rozjasnila tvář. „Vážně?“ Jako bych jí právě přijala do prestižního tajného spolku. My, Dreksovy vdovy.

* * *

Lenka se vrátila z Afriky opálená jako černoška a Miluše jí říká „jiná rasa“. Chodí po práci do nějakých kurzů malování a o víkendech, když nemá službu, ji skoro nevidím, protože je pořád s Alenou. Ukázala mi svoje obrázky z Afriky a já začínám mít strach o ty lidi na nich. Alena tvrdí, že to ještě zdaleka není přes osmdesát procent a navíc to jsou typy, ne konkrétní jedinci, chápeš?

Byla jsem se na ně podívat a jako posilu jsem vzala s sebou Irenu. Lenka se právě v kurzu učila obličej a Alena jí vysvětlovala a předváděla pokročilejší techniku. Až moc pokročilou, shodly jsme se s Irenou šeptem.

„Aleno,“ řekla jsem a chvíli počkala, až se vytrhne ze soustředění. „Už jsi někoho zabila?“

Otočily se ke mně, obě, podívaly se na mě, a v té chvíli jsem už věděla, že s tím nic nenadělám.

Deset malých emzáků

Desátý malý černoušek si vybral nevhodné tělo, a navíc moc dlouho spal. Teď už se neprobudí. A zbylo jich devět.

Vyhrabala jsem se zpod mrtvol, posbírala po pokoji svoje hadříky a kůžičky a rozsypané prezervativy a vypadla jsem. Sprchu si radši zaplatím na toaletách v metru, jednou mi to v té šedě umakartové koupelnice se zrcadlem zastavěným léky stačilo. Pěknej nerozum, když si astmatik a kardiak přivede domů kočku v černý kůži a doufá, že to přežije. Aspoň že zaplatil předem. Nějak se člověk žít musí, ne? Ty kecy Svobodného vesmíru, a.s. o odstupném, ble ble ble, pusťte z hlavy. Ve smlouvě jsou totiž ty poznámky petitem o zdařené a nezdařené misi a málokdo si s sebou nosí lupu.

Takže... Zpátky do baru na kosmodromu, třeba se tam ještě někdo z nich poflakuje, a jestli spí, mám kliku.

Ten jejich spánek, ten nám zamotal hlavu. Celé dlouhé týdny, kdy se nic nedělo a my mohli poklidně bádát a věnovat se svým přiblblým sexuálním trojúhelníkům, popřípadě čtyř a víceúhelníkům... Jak jsme mohli tušit, že poslední oběť nebyla poslední?

V baru je vždycky šero. Stěny obložili tmavým dřevem, ani je nenalakovali, nábytek jako by pocházel z pohádky o chudých horalech v hollywoodském zpracování, těžký, vyřezávaný, a snad fakticky dřevěný. Kontrast ke sterilnímu

lesku a úspornému vybavení lodí a prefabrikovaných laboratoří výzkumných stanic. Podle mě je to blbost. Ale zase jsou v té tmě líp vidět jiskřičky.

Z přítomných jiskřili čtyři – nic zvláštního, obvykle je to tak pět procent populace. Zvolila jsem si trasu k pultu tak, abych se každého dotkla. Důstojník v uniformě... žádná odpověď. Depresivní schoulený piják vodky... nic. Oplácáný mladík, houpající se na židli... žádná odpověď, jen dlouhý pohled, když jsem se o něj otřela bokem v černé kůži. Tůdle, chlapečku. No a ta letuška na barové stoličce... Do háje, to byl kopanec. Elektrická rána mě skoro zkroutila, letuška mě honem přidržela.

„To dělají ty nový podprsenky,“ zamumlala jsem. „Děsná umělina.“ Sakra, co si počnu se ženskou?

Zatvářila se soucitně a vstřícně. „Mně to občas provedou punčocháče. Musí se dávat bacha na značku.“

Oddechla jsem si. Spal. Chvilí jsme vykecávaly o spodním prádle a cucaly brčkem lehce alkoholickou limonádu, a v průběhu toho všeho mi došlo, že dámská toaleta není tak nejhorší místo a že má služební východ pro uklízečky. Kdysi jsem tady dělala na brigádě. Dobře platili a já musela zatáhnout účty za Káťu. Nestandardní postupy léčby, nehrazené pojišťovnou. Beztak jsou ty čínské metody na dvě věci. Úplně stejně jako ty západní.

Tak jo, jde se na věc. Vchod z kamrlíku s kbelíky, mopy a vysavači se pořád nezamyká. Letuška jde čůrat, aby ne, vytáhla čtyři limonády. Za závěsem mě nevidí, ale smůla, před zrcadlem se šlechtí nějaká čtyřicítka, páni, takhle teda za deset let nechci vypadat, jenže já za pár dní nejspíš nebudu vypadat vůbec. Dveře kabinky se otevírají, bába vrhne na moji letušku ošklivý pohled, zaklapne taštičku a mizí.

Když si ženská vylepšuje řasy, nemůže koukat, kde co lítá. Nejsem sice jako blesk, ale zase trošku znám anatomii a tenhle nůž drží ostří, je to v té slitině, mangan nebo co... Probudil se v momentě, kdy ta ubohá holka třískla hlavou o kachličky. Pech, nepříteli, žádný počítač po ruce, a já si dávám zatracenej pozor, tudíž jsi v hajzlu. Dokonce na dámském hajzlíku, a tady končíš. Zbylo jich osm.

* * *

Přede dveřmi seděl na schodech Veron – vyměnila jsem zámek, máma bude pěkně řvát. „Co to máš na sobě?“ divil se. Ale ne dost, sakra.

Pokrčila jsem rameny. „Jak to, že tě pustili?“ Podle testů jevili všichni přeživší členové výpravy známky psychózy. Kromě mě. Já totiž vím, co se na ty praštěné psychiatrické otázky smí odpovídat a co ne. Absolvovala jsem tyhle pohovory stokrát. S Káťou, pak sama jako jednovaječné dvojče postižené, potom jako medička a ještě na stáži, ale to už jsem seděla na druhé straně stolu a prudila těma volovinama ostatní lidi.

„Nějaký depotní injekce,“ řekl na půl úst. „A něco mi dali polknout. Sotva lezu.“ Ruce a brada se mu jemně třásly. Bylo mi ho líto, jenomže Veron nikdy nejiskřil. Až teď. Vzala jsem ho za loket, jako přátelsky, však jsme bývali kamarádi. Au. Auvajs, sakra! Zvládla jsem to, ale jen tak tak. Veron věděl, jak je rozeznávám, jenom asi netušil, že je taky oběť. Zatáhla jsem ho dovnitř. Byl po té dávce neuroleptik pěkně ztuhlý. No, shodila jsem ho z balkónu, ani mi to nedalo moc práce. („Hele, co je to tam dole? Tam, za tím křovím, u kontejneru... Musíš se naklonit. Tak...“)

Úplná sranda. A neskutečná klika, že i ten třetí spal. Nebo jim to vždycky tak trvá, když přelezou z drátků a tištěnků do nervů? Čert ví. Já na druhé straně vím zase to, že byli v počítači a ten jsme nemohli vypnout. Skoky vesmírem nemůžete programovat na kapesní kalkulačce a řídit ručně.

Pro jistotu jsem chvíli hlídala, jestli k němu nikdo nejde, i když tenhle způsob přenosu jsme zatím nepozorovali. Ale odpoledne je na sídlišti celkem pusto. V kritické době počet zvědavců nula. Policii jsem řekla, že byl hrozně divnej a že ho asi neměli pouštět ze špitálu. A zbylo jich sedm.

Večer jsem prochodila po opuštěném bytě a nespala ani po práškách. Ještěže si nekoušu nehty, to by bylo krve. Fakt mě to bralo. Kdy procitnou? Kdy po mně konečně někdo z nich vystartuje? A proč jsem hned nepoznala, že Veron *není sám*? Když se tehdy Helga vrátila se vzorky z jezerního dna, věděla jsem to hned. Nevěřili mi, dokud nezaútočila. Stálo nás to dva životy. Od začátku jsem si myslela, že to není reverzibilní, že napadený už napořád bude jenom ležet, bloudit očima a trávit. Jenže ji nikdo nepřistihl, a tak mi zakázali zabít ji. Nakonec by to bylo milosrdnější – po třech dnech v izolaci Hladovec sežral její vlastní mozek. Tedy, na CT snímcích to nebylo poznat, morfologicky se zkrátka nic nedělo, aspoň ze začátku, ale mozkový metabolismus skomíral. Jako plamínek tlusté svíčky s tenkým knotem, až prakticky zhasl.

Dovezla jsem histologům parádní preparáty. Ale věřit tomu stejně nikdo nebude. Při pohovorech jsem mluvila o infekci – ostatní všichni mleli o napadení. Říkali pravdu, já kecala. Jsem pěkná mrcha.

* * *

O půlnoci zavolala Káťa. Nemám ponětí, jak se chudák ségra dostala k telefonu, ani jak věděla, že jsem doma. „Je tady jeden takovej a hrozně jiskří. Moc! Žádný člověk nemůže...“ Její tenký holčičí hlásek se zlomil a já horečně uvažovala, jak ji našli. No jasně. Terminály na letištích. Každý obličej se uloží do paměti. A počítače oni taky rádi. Ne tolik jako nás – v porovnání s našimi mozky jim nejspíš chutnají jako nějaké proteinovo-vitamínové koncentráty.

Káťa vypadá přesně tak jako já tam na té planetě, jejíž souřadnice jsou zatraceně tajné, nebo po přiletu. Podobá se mi mnohem víc než já, protože není zmalovaná a nemaskuje se za profesionálku. Takže... někdo z nich procitl a dal se hbitě do díla.

„Máťo, co mám dělat?“ zajíkla se Káťa.

„Zab ho!“ vypadlo ze mě bez přemýšlení. „Máš dlouhej nůž?“

„Jo, je tady kuchyňka,“ přisvědčila moje dementní sestřička.

„Dlouhej a ostrej,“ upřesnila jsem. „Víš, kde je na krku tepna, žejo?“

„Jasně,“ řekla Káťa. Nebyla o nic vyděšenější než na začátku, spíš se mi zdálo, jako by se uklidnila. O tepnách věděla dost, ještě na gymnáziu se pokoušela učit se mnou a dohánět látku, co zameškala pobytem na psychině.

„Tak tu mu přeřízni. Pořádně.“

„Pořádně!“ Teď už to znělo málem rozjařeně.

„Ale až to nebude čekat! Nesmíš to zkazit!“ Protože oni už procitli a budou ve střehu.

Někdo vzal sestře telefon z ruky. „Kdo je to?“ ozvala se máma nerudně.

„Tvoje dcera,“ řekla jsem. „Dneska mě pustili z karantény.“

Ach jo. Následovalo vítání, radost, výčitky, tradiční směska. Nakonec máti oznámila, že se teda vracejí domů. Bylo to pokušení, ty zlevněné chatičky, podzimní pobyt u moře a tak, jenomže Kátě to neudělalo dobře, nějak se dekompenzovala. Vyslovila to velmi pečlivě. Neprozradila jsem jí, že po mně jdou. Volala by psychiatry, má ty zkušenosti s Kátou. A jiskření nevidí.

Bála jsem se o Kátu možná víc než o sebe, ale v noci do Mořských Lázní nic nejede a řidičák mi na měsíc zadrželi i s autem. Kvůli adaptaci, ble ble ble... Čirá buzerace, nic jinýho to není. Krást autáky neumím, zabíjení mi jde líp. Tak jsem si nařídila budík akorát na první ranní vlak, jenomže jsem ho neslyšela. Musela jsem k ránu usnout hodně tvrdě, vzbudilo mě až sluníčko, jasné a přátelské jako kdysi v mateřské školce. Zmáčkla jsem na ovladači síťové zprávy na němo, ranní přehled – většinou se nahrává automaticky od šesti. Dopravní situace, počasí, ozón, biozátěž, ceny potravin, horoskopy, reklamy na hospody a supermarkety, které mají ty svoje akce... A už jede první titulek rubriky *Noční zločiny*.

Nesvéprávná dívka zavraždila lázeňského hosta. Ztuhla jsem uprostřed zívnutí. Kátina fotka. Krátký záběr jejího nevinného úsměvu. *Matka vražedkyně šokována.* Není divu. Tak Káťa to zmákla!

„Jiskřil,“ řekla má sestra reportérovi. „Strašně moc jiskřil.“

Jo, a zbylo jich jen šest. Jenže na klinice Kátu dostanou... Dvě zprávy, jedna dobrá, druhá blbá. Sakra. Normálně si ženská v nesnázích najde mužného ochránce, ne? Ovšem toho jsem si už shodila z balkónu. Zbývá jen jedna cesta, jediný muž. Ach jo, jde se za Ferem.

Nahodila jsem koženou zbroj a namalovala si na obličej to, co tam chlapi u ženských chtějí. Kulmu jsem po chvilce klení zahodila a vyrobila si na hlavě roští. Jen ty šípky tam chyběly. Ach jo a do háje zelenýho, Ferovi se to bude líbit. Je to primitiv, i když má IQ o deset bodíků vyšší než já. Nosí vlasy na ježka. Nesnáším ježky! Nesnáším mužné svalovce. Fero je nechutně mužnej. A šéfy ochranky přímo nenávidím. Ani když jde o takovou tu počítačem řízenou záležitost s kamerami a monitory, alarmy a miliónem kódů – což je přesně to, čemu Fero na klinice velí. Navíc celý systém průběžně udržuje, opravuje a soustavně vylepšuje. Je úplně nemožnej, teda Fero.

Káťa v tom baráku strávila snad celá léta, když to sečtu, a já se za toho chlapa málem vdala. Hrůza pomyslet.

V metru mě napadlo, že se zaručeně oženil, zatímco jsem byla pryč. No co, však ho nikomu neberu. Chci jenom zachránit sestru a povraždit šest lidí.

U brány jsem nahlásila asi tak tisíc údajů o sobě a za kým jdu a proč a nač. Tou dobou už si mě chvíli prohlížel. Blízke známé vnímám i přes systém kamer, mohla jsem ukázat prstem na tu, kterou se na mě kouká, a nakonec jsem to udělala. Káťa uvnitř ještě nebyla, necítila jsem ji.

Za ty dva roky snad Fero ještě povyroste. Prstýnek neměl, ačkoli to u chlapa nic neznamená.

„Myslel jsem, že vás tam něco sežralo,“ vyhrkl přiškrceně a chytil mě, jako by mě chtěl zpaketovat. „Dva roky, Máto, dva roky!“

Sedla jsem si, nohy mě moc nedržely, asi mi přiškrtl krevní oběh. „Vezou sem Kátu,“ řekla jsem celkem zřetelně, i když to dalo práci. „Někdo po ní jde. Teda spíš po mně, ale já se maskuju.“

„Sluší ti to,“ pravil váhavě. „Až moc.“ Nevyčetl mi, že ho jen využívám. Třeba má ženskou, i když bez prstýnku.

„Pojď do kutloušku,“ navrhla jsem. A tam, uprostřed důvěrně známého nepořádku, jsem mu všechno podrobně vyložila. Věděla jsem, že mi nebude věřit, ale nepodrazí mě. Kromě toho z celého baráku jedině tuhle místnost nikdo nemonitoroval. Tady se jinak sledují i záchody, na mou duši. Údajně i hajzlíky pro personál, to je, co?

„A jak jsi vůbec přišla na to, že jde o napadení, ne o infekci?“ zeptal se Fero. Bral mě úplně vážně, to mě potěšilo. No, skoro potěšilo. Jen trochu. Asi je klika, že není doktor, ale inženýr. A ještě větší klika, že není policajt.

„Vlastně nevím,“ začala jsem pomalu. „Asi moc čtu. A to jiskření... Měla jsem kámošku, ta jiskřila jenom v těhotenství. Chápeš, bylo to tím dítětem...“

Zakroutil hlavou, nechápal. Ačkoli o jiskření, které my dvě s Kátou vnímáme, věděl.

„No, nakonec se nám představili,“ řekla jsem. „Když našli do počítače. Bylo jich deset, každý měl svůj obrázek...“ A vyjmenovala jsem mu, co emzáci předváděli na monitoru. Trvalo to dlouho, tady to jenom stručně shrnu:

1. Rotující spirály, které vyvolávají pocit pádu do bezedné propasti.

2. Rychle se zmenšující a zase zvětšující krychle, ze kterých se člověku dělá šoufl.

3. Krabaticí se vícerozměrné objekty.

4. Hbitě se hemžící malé potvůrky se spoustou nožiček a panožiček – kdo se na tohle dívá, začne se do minuty škrábat.

5. Měnicí se barvy, něco jako duha, ale naruby.

6. Prostor bez ohraničení – nemám ponětí, jak to dělají. Nejsem blicí typ, ale tohle mě dostalo.

7. Svíjející se chapadla, která velmi přesvědčivě vylézají z obrazovky, až každé ucukne.

8. Kruhy jako na vodě, odnášející pozorovatele někam mimo monitor – další atrakce na zvracení.

9. Míhání. Něco nerozeznatelného lítá po obrazovce jako zběsilé a hrozí srážkou. Po chvilce sebou pozorovatel škube jako při záchvatu.

10. Zvuk, který je vidět. Kolísá intenzitou, ohlušuje/ oslepuje. Fuj.

Tak, tohle jsem Ferovi barvitě vylíčila, než jsem pokračovala ve vyprávění:

„Dělali nám naschvály. Někdy jsme si vůbec nemohli číst, nedala se pustit žádná hudba. Nebo nám nepovolili přístup k archívu. Zavírali nás ve sprše, pře-programovali jídlo... Blbli si. A zkoušeli do nás vlézt.“

„Jak se vůbec dostali dovnitř?“ vyslychal mě Fero. „Hele, nanesli jste si je do lodi sami, ne? Proč nezůstali v tělech? Proč lezli do stroje?“

Nadechla jsem se. „Protože rychle zjistili, že napadený lidi zabiju.“

Trhl sebou. „A vědí ostatní, že...“ Nějak mu to nešlo vyslovit.

„Že jsem zabila pět kolegů? Ne, dávala jsem si bacha. Ale... asi ne dost. Deset mi jich uniklo. Schovali se, dřív než jsem potkala jejich... přenašeče.“

„Možná jsi šílená vražedkyně,“ řekl Fero.

„Jako Káťa. Jo. Třeba nás dají do jedné cely. Jestli to vykecáš.“

„Dělám tady devět let.“ Fero se podrbal na hlavě. Jeho vlasy nešly rozcuchat. „Poznám schízu, když ji potkám. Aspoň jsem si to dodneška myslel.“

Vzala jsem to jako slib, že Káťu ohlídá.

Dva dny na to jsme spolu zabili silně jiskřícího chlapíka, který se připlížil k ošetřovateli, jenž si zpříjemňoval noční službu kouřením v otevřeném okně v přízemí, vytrhl mu cigaretu, přisál se k němu ústy a nosem současně (nevidět to, nevěřila bych, že to jde) a vyšplhal po zmítajícím se těle dovnitř. To už jsme s Ferem běželi dolů po nouzovém schodišti, Fero vlastně sjel po zábradlí, a než jsem se dobatolila na místo, vyřídil to jedním přesným bodnutím mým laboratorním nožem. Nůž, určený k pitvám mimozemšťanů, co si budeme vykládat. Důmyslně propašovaný, ne z lodi, tak dobrá zase nejsem, ale z laboratoře před její likvidací. Tak dobrá teda jsem. Ošetřovatel ležel na podlaze v bezvědomí. Takže... Totálně jsme zametli stopy, tělo odnesli do kufru Ferova auta – v rukavicích, přestože vím skoro jistě, že se ta věc – ta bytost – z mrtvého na jiného člověka nepřenáší. Pak Fero zfalšoval záznamy příslušných kamer, já zatím dělala ošetřovatele, ale jen do tří, protože to sešel dolů sloužící lékař, asi na cigárko, a já se musela klidit. Fero přesně v ten moment zmáčkl tlačítko lokálního poplachu a nahlásil bezvědomí u zaměstnance.

A dál... Každý, kdo se někdy uprostřed města pokoušel zbavit mrtvolu, ví, jaká je to pakárna. Užívali jsme si, to teda jo.

Mezitím už začaly prosakovat zprávy o epidemii neznámých, nevídaně rychle progredujících demencí s neobvykle maligním průběhem. Například k nám prosáky z Ferova autorádia.

„Co když to chytne?“ zívá Fero po neoficiální noční směně v kafilérce, jejíž alarm se dal lehce oblbout a zařízení bylo zcela automatizováno.

„Nejiskříš,“ odpověděla jsem mu zívnutím. Zívání tedy rozhodně je nakažlivé.

„Zato smrdím.“

„Vydrhneme se u tebe...“ Zarazila jsem se. „Nemáš ženskou?“

Zakoulel očima a neřekl nic. A zbylo jich jen pět.

* * *

Fero má jeden rozlehlý pokoj, ložnici, pracovnu, kuchyň a skladiště dohromady. Nábytek se ztrácí pod krámy a potmě se cestou na záchod desetkrát zabijete. Prostě se o to haraburdí omlátíte k smrti. Má doma prakticky všechno kromě náhradních dílů na člověka. Pokaždé jsem se k němu stěhovala jenom s lékárníčkou. Rezervní kalhotky nepočítám. Tentokrát k mé výbavě přibily ještě šminky a podprsenka, ale ani o chlup víc.

Jakmile jsme vešli, zapnul Fero sledování Kátina pokoje a umístil obraz na jeden z monitorů na dlouhatánské pracovní desce. Opřela jsem se o bytelnou skříň po jeho babičce a koukala se, jak si něco spokojeně kutí u počítače. Najednou se kolem něj rozzářily tisíce jiskřiček. Skočila jsem, porazila barovou židličku, rozšlápla papírovou krabici a v objetí metr padesát vysokého plyšového medvěda jsem na malém chlupatém koberečku smykem sklouzla až k němu. Nemusela jsem ho od klávesnice odtrhávat, to za mě zařídila setrvačnost. Zabrzdili jsme o sloupek mezi okny, Fero vespod, což bylo fér, protože je o dost těžší.

„Sakra,“ řekl. „Blbej pocit. Bylo to ono?“

Vymotala jsem se z klubka dvou osob a plyšáka, opatrně jsem poodstoupila a sledovala, jak moc jiskří. Dobrý, zmizelo to. Nadechla jsem se. „Jo, bylo.“

Posadil se a postupně si ohmatával různé části těla. „Dá se to chytnout čučením do monitoru?“

„Pokud vím, tak ne.“

„A proč?“ Občas mě Fero překvapí. Takle otázka byla fakt k věci. Zamyslela jsem se.

„Zrak je nejvíc cenzurovaný smysl. Míním cenzuru mozkovou kůrou. Mám dojem, že většinou vidím to, co si moje mozková kůra přeje, ne to, co je fakt k vidění.“

„Jinak by všichni filmaři zkrachovali,“ pravil Fero vážně. „Můžu sáhnout na myš?“

Na monitoru se ukázal jeden z nich. *Krabacení vícerozměrných objektů*. Fero přestal klást otázky a začal zvracet. Vytrhla jsem ze zdi šňůru od čtyřzásuvky, v pokoji všechno zhaslo, lednička přestala hučet.

„Možná jsi zničila jednu kopii,“ řekl Fero, ten štoura. „Do kolika lidí už mezitím stačil nalézt, to nikdy nespočítáme.“

„Někde u zdroje najdeme lidskou trosku s nefungující mozkovou kůrou,“ uvažovala jsem nahlas. „Patrně za měšťnance kosmodromu.“

„Tohle nemůžeme vyhrát,“ prohlásil Fero s nepatrným zachvěním v hlase. „Za chvíli budou zářit tisíce lidí. A zbytek bude jenom ležet a koulet očima. Apalický syndrom, vigilní kóma, říkám to správně?“

„Jasně.“ Za devět let člověk pochytí i tu nejhynusnější terminologii. „A pak se emzáci začnou žrát navzájem, načež absolutní vítěz soutěže chcípne hladý.“

„Přeju mu to.“ Fero se malátně zvedl a zamířil do sprchy. Šla jsem za ním. Ve sprchovém koutu je to děsně nepohodlný, ale ať. A zatímco jsme se jediným trochu smysluplným způsobem připravovali na globální zkázu lidstva, na Kátu zaútočila silně jiskřící noční sestra.

Prisála se k ní tím akrobatickým stylem, nos na nos, ústa na ústa. Než si vytřeštěný strážce u monitorů srovnal v hlavě, co se děje, útočnice zavrávala, odtrhla se od oběti, svalila se a na podlaze předvedla přesvědčivý epileptický záchvat. Pak zůstala ležet a každé oko se jí stáčelo jiným směrem. Káťa se protáhla a usmála se do kamery.

Něco z toho vím od strážného, něco přímo od ní. Zavolala mi, jen co se jí podařilo dostat k telefonu. Věděla, kde jsem. Nejspíš to ví vždycky.

„Všichni tady pobíhají a nikdo si mě nevšímá,“ popsala situaci na klinice. „Halucinace jsou pryč, Máťo, ale mám dojem, že jiskřím. Že ty v tom taky jedeš, ségro!“

Nestačila jsem se sestřičky zeptat, jestli nemá chuť někoho sežrat. Patrně si jí přece jen všimli a sebrali jí telefon. Cestou od stolu se ztichlým počítačem zpátky do postele jsem porazila jenom půlmetrovou hraničku knih a kytku v květináči, která balancovala na třech bednách, postavených na sebe jako kostky stavebnice. Naštěstí byla umělá. Fero si nechal povyprávět, co se stalo, a urazil se: „Proč mi sakra nezavolali?“

„Nešlo o selhání ostrahy,“ vysvětlila jsem mu. Mně hlavně vrtalo hlavou, čím to, že moje dle vlastních slov jiskřící sestra je najednou tak normální! Že by... No nazdar. „On vstřebal její nemoc,“ řekla jsem nahlas. „Ať už to byl Krabatej nebo Spirála nebo Rotující krychle nebo kdo... Sežral tu špatnou paměť, halucinace a tak, a odrovnalo ho to!“

Fero na mě chvíli zíral, než mu to došlo. „A zbyli jen čtyři?“ Naklonil tázavě hlavu, jako by se bál uvěřit té nové naději.

* * *

Káťu přeložili na otevřené oddělení. Zázračné uzdravení je jedna věc, vražda zase jiná. „Řekněte jim, že je to zdejší vodou,“ navrhla Káťa svému ošetřujícímu lékaři. „A máte z toho zlatej důl.“ Na vraždu si nepamatovala. Vlastně si ani moc nepamatovala na svoji nemoc, spíš si dala dvě a dvě dohromady a pochopila, že na klinice není náhodou.

Při mé první návštěvě se chovala kapku euforicky. „Jako bych se probudila z blbýho snu,“ prohlásila. Psychicky jí bylo asi tak šestnáct a chtěla si hned vyzkoušet šminky a taky ty „kurevský hadry“, jak zhodnotila můj maskovací ohoz. Pak že se na těch podpatcích kousek projde. Jo. Viděla jsem ji z lavičky, kde jsme se usadily, já v ústavním pyžámku a žlutém župánku, ona v černé kůži. Kráčela po cestičce, načež vyrazila doleva a začala sprintovat. Rovnou k bráně.

Doktor Schuman se vynořil z křoví a přiloudal se ke mně. „Martina?“ zeptal se nejistě.

„Jo. Přesně jak jsem říkala. Zdrhla při první příležitosti.“

„Fero to ví?“

„Ví. Domluvili jsme si heslo, zavolá mi.“

Doktor Schuman mi nenápadně strčil do kapsy županu mobil. Potom mě doprovodil do pokoje. Kromě nás dvou a Fera nikdo nevěděl, že kliniku opustila Katrina Tollerová, a ne Dr. Martina Tollerová. Byla jsem si skoro jistá, že Káťa Ferovi neublíží. Skoro. A z nějakého důvodu mi přišlo, že jsem svou sestru právě vyslala do boje s emzáky.

* * *

Venku lilo a funělo, lampa u cestičky se v nárazech větru kymácěla a osvětlila vždycky jiný kus houští. Pokoj se čtyřmi spícími pacientkami a modrou noční zářivkou mi připadal útulný a tlustá mříž na okně mi nabízela ochranu před živly Země i vesmíru, ne že by se snažila ubránit svět přede mnou. Jenže svět teď možná zničí zuřící bestie v těle mé sestry.

U ucha jsem si držela mobil, z něhož se linul tichý, vyděšený Ferův hlas. „Mohl bych tady střílet z děla, nevyrušilo by ji to. Zuří! Oči jí svítí, buší do klávesnice, dupe u toho a sliny jí stříkají... A kleje, strašně kleje, teda aspoň myslím, tu řeč neznám a nevyslovil bych to ani za zlatý prase...“ Moje sestra totiž z kliniky chvátala rovnou za Ferovým počítačem, zapnula ho do sítě, ale nepřipojila k Síti, aby bylo jasno, a jala se ničit vetřelce. Probrala všechny antiviry, potom Krabatého nějak zahнала na obrazovku a podle Ferova popisu to pak vypadalo jako nějaká střilečka pro pokročilé. Káťa bývala v počítačích zatraceně dobrá, už od školky, na základce byla hvězda, až na gymplu ztratila zájem, a to už znamenalo první projev nemoci.

„Teď...“ Ferovi ztuhly rty, sotva vyslovoval. „Asi s ním skončila. Kouká na mě...“

„Dej mně ji,“ slyšela jsem Káťu. „Máto? Je po něm!“

Telefon mě pátil do ruky. Nebo spíš brněl. Jako by po něm poskakovaly jiskřičky. „A co ty, máš hlad?“ zeptala jsem se opatrně.

„Jo. Vytáhnu Fera do pizzerie.“ Uchichtla se. „Hele, kde jsou ostatní?“

„Myslíš ty kopie v Síti?“

„Žádný nejsou. Množí se jenom v organickém prostředí. Sexuálně, abys věděla. Tak kde najdu ty zbývající? Kolik už jsi jich dostala?“

Krabatej byl napůl ve Ferově počítači, napůl v síti na klinice, usoudila jsem. Proto asi ta noční sestra moc nevydržela...

„Jo, snad,“ řekla Káťa. Znovu se zasmála. „Naše stará telepatie, vzpomínáš?“

Jistěže jsem si vzpomínala. Vždycky jsme myslely na to-též. Měly jsme společné sny a nápady. Vedly jsme dlouhé němé hovory, když nás učitelé ve škole nudili. Napovídaly jsme si... Než onemocněla.

„Kdo teď vlastně jsi?“ vypravila jsem ze sebe.

„Tvoje sestra. Tak co, půjčíš mi Fera? Jen na tu večeři. Zítřka se zas vyměníme, jo?“

Těžko se mi dýchalo. Fero vedle Káti taky nějak funěl.

„Chceš je pozabíjet, abys měla víc potravy?“ zeptala jsem se nakonec. Znělo to srandovně, ale mně nebylo do smíchu.

Káťa chvíli mlčela, pak promluvila velmi váhavě. „Chci jim nabídnout Elianu a Darju. Možná ještě Irmu. Až jak to bude fungovat.“

„Nemám tušení, kde se schovávají,“ zašeptala jsem. Nějak jsem neměla sílu mluvit nahlas. „Třeba si tě najdou. Nejsou hloupí, možná už ten převlek prokoukli.“

Zase bylo ticho, potom se ozval Fero. „Jdeme na tu večeři. Ahoj.“ Telefon oněměl. Tak kolik jich ještě zbývá? Čtyři plus Káťa?

Za oknem se honily listy a urvané větve, lampa se ohýbala jako pampeliška. Sedla jsem si na postel a pokoušela se navázat telepatické spojení se svou sestrou, pravděpodobně

posedlou emzákem, která mi možná za moment sežere chlapa.

* * *

Nastal den a dopolední vycházka a já pořád nic nevěděla. Tedy kromě toho, že moje sestra pořád žije. Eliana se trásla a cukala sebou, to ona občas mívá, normálně by ji ven nepustili, ale když jsem ji vzala za ruku, uklidnila se. Tak jsme spolu korzovaly po zahradě, rozryté nočním meteorologickým šílenstvím, a ze skoro holých větví na nás něžně padaly poslední listy. Pak se přes ohradu s ostnatým drátem nahoře nindžovským stylem přehoupl chlap v černém. Bez masky, ale tu ani nepotřeboval. Měl anonymní tvář s emzáckým vědomím uvnitř a děsivě jiskřil. Vrhł se ke mně. Eliana něco zablábolila, ukazovala na něj a smála se. Asi jí připomněł Vánoce. Prskavku nebo co.

No jasně, mám u sebe perfektní zbraň, pomyslela jsem si odtažitě, jako by o nic nešlo. Věřte nevěřte, po takové noci by byla úleva nechat se sežrat. Jenže něco hlubšího a staršího ve mně hodlalo bojovat do konce.

Nastrčila jsem Elianu před sebe. Hladovec kořist neodmítne. Jo! Přisál se k oběti, která se nebránila. Zavrával. Odlepil se od ní a malátně jako list se snesl na zaneřádný chodníček. Eliana na mě vrhla zvláštní pohled. „Tys to věděla?“ zeptala se strážlivě.

„Jo,“ hlesla jsem.

„Ty nejsi Káťa,“ ujistila se Eliana. Zatvářila se spokojeně, když jsem zavrtěla hlavou.

„Ale je to její plán,“ dodala jsem.

Eliana s tím byla srozuměna. „Ach jo,“ řekla. Štítivě kopla špičkou do těla na zemi. Začalo se nekoordinovaně zmítat. „Život je plnej povinností.“

Zůstala jsem na ni zírat. Nenapadlo by mě, že si psychotička může uvědomovat, jak je jí fajn, když nemusí makat a zodpovědnost mají ti druzí.

Než k nám doběhli ošetřovatelé, začala Eliana parádně jiskřit. A máme tu postschizofrenní emzáckou mutaci, vážení. A zbyli jenom... Kolik? Tři? Nebo mnohem víc? Nějak už ztrácím přehled.

* * *

Fero přišel na odpolední a koukal se na mě kamerou. Seděla jsem v dílně a pokračovala v Kátině práci na velkém obraze. Během čtvrt hodiny se ze sestřiny naivně veselé malůvky stala depresivní šerá krajina se stylizovanou skupinou postav v popředí, pózující jako na staré salónní fotografii.

„To je expresionismus,“ usoudil doktor Schuman. „Máte talent, fakt.“

Přimalovala jsem vysokému muži vpravo šílený pohled. Jo. To je ono. Fero v místnosti ostrahy si obraz přiblížil. Patrně byl zděšen. Zamávala jsem mu štětcem a pokropila přitom svého ošetřujícího lékaře pekelnou černí. Napadlo mě, že bych mohla zkusit ty vícerozměrné krychle, ale jak je na papíře přimět k rotaci?

„Sakra, pane kolego,“ zamumlala jsem. „Co to bylo v těch lécích? LSD? Nebo hašiš?“ A složila jsem se. Pak nějakou dobu nevím.

* * *

Vzpomínám si až na líbánky. K amnézii dochází v podstatě proto, že mozek ve stavu nouze nedokáže vytvářet trvalé paměťové stopy. Nebo se mu možná nechce, kdo ví. Člověk se přitom může chovat docela racionálně – ačkoli, já například v tom stavu řekla *ano* a nikdo nic nepoznal. Dokonce i Fero mi zkoušel namluvit, že neměl nejmenší tušení...

Jo, houbeles. Dobře věděl, že si nic nepamatuju. Proč by mi tak úzkostlivě tajil, co se stalo s Kátou?

Seděli jsme na skále nad pláží, pod námi chodili lidé v plavkách i bez, někteří jiskřili, ale ne nadměrně. Vybavila jsem si svoje svatební šaty. Odporně krajkově cukrátkové, nabeton je vybírala máma a brečela u toho jako želva. Proč máma brečela? No kvůli Kátě. Už ji nikdy neuvidí.

Nejsem zrovna logické stvoření. Logika je pro stroje a fousatý mudrce v saunových oblečcích mezi řadami dórských sloupů. Ale tady to chtělo dedukci. Nebo ne?

„Káťa je...“

Fero poslušně doplnil: „Pod dozorem.“

Vydechla jsem. Zformulovala jsem další polootáčku. „A Elianu...“

„Jsem zastřelil.“ Fero si rozmasíroval kolmou vrásku mezi obočím. „Dostala hlad. Její kopie byla aktivní.“

A zabila jsem ji já, pomyslela jsem si. Moc to nebolelo. Zlatá amnezie. Napadla mě senzační definice: *Amnezie je když... že aby to nebolelo*. Navštivte naše pomocné gymnázium. Pracujeme na projektu pomocné vysoké školy... Otřepala jsem se. Tenhle způsob myšlení už mi zůstane napořád? Možná ze mě fakt bude expresionista.

„A zbyli jenom dva,“ řekla jsem nahlas.

„Spirály a Prostor,“ kývl Fero. Ostražitě mě sledoval, jestli se zas nezačnu hroutit. „Káťa s nima konverzovala

po Síti, ale nemohli na ni, když už byla *jiskřící*, tak přišli osobně...“

Jak vyprávěl, představila jsem si Kátu v jeho prázdné garáži, Fera nahoře u počítače, pro jistotu v uctivé vzdálenosti, s pohledem přilepeným k monitoru, připraveného stisknout – dlouhou tužkou – jediné tlačítko, ovládající vrata garáže.

Přicházejí. Káťa se vyjádřila v tom smyslu, že ji vyčeničají, proto je ani nenapadne jít nahoru. Jsou obezřetní. Už vědí, že jim hrozí něco víc než prozrazení. Vědí, že Káťa, kterou si ještě pořád pletou se mnou, je stejná jako oni. Patří k rase, jejíž příslušníci se mezi sebou neustále rvou o jídlo, ale Kátu nechtějí zabít, protože jsou oba samci a ona nese samičí informaci. Předposlední samička byla v Elianě. Už není...

„Vysvětlovala mi to s úsměvem,“ řekl Fero nešťastně. „Bylo to hrozný. Vypadala úplně jako ty, byla očividně na naší straně, a přitom měla v hlavě toho cizince... vlastně cizinku. Pořád jsem musel myslet na to, co přijde pak. Jestli se podaří...“ Polkl. „Nebo nepodaří... Nelíbilo se mi ani to, ani ono.“ Vzdychl a vrátil se zpátky do té osudné garáže.

Káťa návštěvníky vážně pozdravila. Jeden byl v uniformě zaměstnance kosmodromu, dělal tam údržbáře počítačů. Druhý přišel v civilu. Káťa couvala, tvářila se, jako by ji trochu děsili. Uniformovaný jí začal vysvětlovat, co už věděla – že ji potřebují. Až se všichni tři dost nakrmí, budou připraveni k rozmnožování. A ona je teď na Zemi jediná...

Ještě kousek, povzbuzoval ji Fero shora, zatíнал pěsti, potil se a skřípal zuby. Ted! Spustil vrata. Káťa proklouzla spojovacími dveřmi, přibouchla je, zajistila přichystanou závorou, zabarikádovovala těžkou kovovou kartotéční skříň

(už jsem se zmiňovala, že Fero má doma všechno). Vrata, klesající ve zrychleném režimu, zaklapla. Bum. Fero už klusal po schodech dolů a pelášil k přívěsu, který si za tím účelem vypůjčil od kamaráda. Zavezl ho před vrata, co nejbliž, a škvíru mezi plechem dveří a plechem přívěsu důkladně vycpal dekami, aby bušení zevnitř nebylo tolik slyšet. Ne že by to v té čtvrti někoho vyvedlo z míry.

„Sežerou se navzájem,“ poznamenala Káťa, když se setkali nahoře v bytě. „Do dvanácti hodin je po nich.“

A Fero jí věřil. Ona tady byla expert.

Potom vyhledali na kosmodromu zvláštní oddělení. Vlastně ještě skoro neexistovalo, byli to jen lidé na telefonu, kteří normálně vykonávali nějaká běžná povolání, ale když je koordinátor svolal, věděli o epidemii demencí a kdosi už měl počítačovou mapku výskytu s křížkem na kosmodromu.

„Pod co patříte?“ zeptala se Káťa koordinátora. „CIA? FBI? MIB?“

„Ano,“ odvětil koordinátor s kamenným výrazem. Ferovi se z toho dělalo zle, ale Káťa se zdvořile usmála a pravila:

„Tak já začnu, jo?“

Tady jsem Ferovo vyprávění přerušila. „Věřili jí? Řekla jim, kdo je ona a kdo já?“

„No...“ hlesl nejistě a ovinul mi paži kolem pasu. Žádná něha, tohle bylo bezpečnostní opatření. Takže mi bylo jasné, že ten podvodník si mě vzal jako Katrinu Tollero-vou a moje sestra se dobrovolně nechala zavřít do izolace jako Martina. Zavřela jsem oči a vstřebávala to. Vybavila jsem si její tvář, prakticky pohled do zrcadla. Ústa se pohybovala, Káťa v mé vzpomínce na mě mluvila. „Musela jsem tě malilinko nakazit, víš. Abys byla imunní, kdyby

se k tobě dostali... Neprojevilo se to hned, myslím, že ti dodaly ty léky. Určitě to brzy přejde. Hlavně nezapomeň, že moje kopie není aktivní. Nejsem nebezpečná. To jen, abys neměla strach, až jim uteču.“

Čas her

Každý z nás někdy alespoň v televizi sledoval představení v mezeře. Zamysleli jste se však nad tím, že pozorujete jev, jehož podstata nebyla nikdy odhalena a vznik se nikdy nepodařilo uměle napodobit? Vznik mezer zůstal až do konce závislý na tzv. časohráčích, kteří je vytvářeli, zpravidla ve čtyřčlenných skupinách s koordinovaným časovým zpožděním dvojníků. Není třeba zdůrazňovat zde aspekty, hojně probírané bulvárním tiskem, týkající se dvojníků, kteří neskončili současně s mezerou, což u postižených pravidelně vedlo k psychotickému onemocnění – ovšem nelze tvrdit, že by šlo výhradně o schizofrenii.

Nyní, po odeznění období módy těchto představení, fakticky po zániku nikdy neobjasněných časohráčských schopností, zveřejnil profesor Pawlicek, neurofyziolog z Lyennské kliniky, výsledky svého výzkumu. Porovnává soubor 187 časohráčů s dvěma sty tzv. normálních jedinců ve stejném věkovém rozmezí. Stojí za povšimnutí, že postižení jsou výhradně muži zhruba od puberty do padesáti let. Zcela výjimečně jsou zvláštní schopnosti zjišťovány už v dětském věku. U dobrovolníků bylo provedeno podrobné vyšetření mozku včetně EEG, počítačové tomografie, magnetické rezonance a pozitronové emisní tomografie. Jediné statisticky významné zjištění představovalo až dvojnásobně zvýšené prokrvení některých okrsků temporálního

(spánkového) laloku v dominantní hemisféře časohráčů. S jednou výjimkou, kdy naopak bylo prokrvení ve stejné lokalizaci sníženo.

Profesor Pawlicek vyslovil hypotézu, že jde o následek Pawlicekovy encefalitidy, probíhající pod obrazem běžného virového onemocnění s vysokými teplotami, a to o následek přechodný, kdy zvláštní schopnosti postižených jsou v podstatě projevem postupné sanace onemocnění.

(z časopisu pro mládež Věda v životě)

Celé to pitomé představení se od začátku vyvíjelo nějak divně. Kaiva už na tohle měla vypěstovaný šestý nebo sedmý smysl a uvnitř byla napružená, až ji brněly konečky prstů. Diváci pochopitelně nic nepoznali, ti vesele tleskali těm nemravnostem, které se jim tady ukazovaly ze všech stran, okořeněné stavem beztlíže (no, skoro – skupina, udržující mezeru, za moc nestála), barevnými reflektory na jedno použití a poskakujícími plamínky. Plameny byly v módě, ale málokdo z herců v mezerách je uměl, tady Kaiva tipovala tanečnici s malinko šikmýma očima, na rozdíl od ostatních skutečnou profesionálku. Ani ten slizák Malvos, majitel celé šou, ji nedonutil odložit sukničku a podprsenku z perliček, správná holka! Tanečnice ji s tímhle vším nějak smířovala, a potom ten zpěvák, kdyby tak mohla zavřít oči, měl docela fajn hlas, ale proč u toho musí být nahatej? A ještě ty masti, co dělají na kůži duhové efekty, br, asi pěkná jedovatina, dostanete z toho rakovinu, pitomečci!

Procházela se v uniformě záchranáře podél okraje mezery. Pro ni tam byl docela zřetelně, i když běžní diváci ho vůbec neviděli. Její nohy dokázaly po těch letech zkušeností

vyhmatat nepatrný odpor, který kladla bariéra. Jestlipak to cítí i účinkující? Sotva. Jdou, kam se jim řekne, a jakmile zjistí snížení gravitace, začnou se kroutit a svíjet podle scénáře. Všechna představení nejsou špatná. Některá mají docela blízko k Umění – Kaiva Umění naivně uctívala, i když si často nebyla jistá, co vlastně obnáší. Ovšem kýč a porno poznala dost bezpečně. A tohle je obojí.

Mrkla nahoru a málem si odplivla. Naskytl se jí pohled na jakousi složitou hromadnou soulož mezi růžovými plameny. Mladí z jejího týmu by se jejímu pohoršení vysmáli. Jim to vůbec nepřišlo divné. Betek se jednou kasal, že by to klidně zkusil, ale stejně na to neměl vizáž, byl moc hranatý a chlupatý, jakpak by se asi holil na zádech? No co, nahotinky šly vždycky na odbyt. V každé době. Kašli na to, ženská, pomyslela si.

Široký náramek na jejím levém zápěstí varovně zapípal. Cože? Pět minut do konce? Zamrazilo ji. To nestihnou. Vyvolala si na displeji minutáž představení. Do háje! Ti amatéři to střihli těsně, nenechali vůbec žádnou rezervu! A tanečnice teprve nastupuje, teď začíná její hlavní sólo, je fakt dobrá, ta holka snad vidí každou nitku zbývající gravitace a dokáže se jí zachytit, aby svým beztížným kreacím dodala patřičné napětí hrozícího pádu. Znalci v obecenstvu teď slintají. Ti ostatní si zaslintali už dřív, a ještě aby se nenudili, zbyl tam ten pár vpravo nahoře. Nádherná těla, to jo, ale za to, co dělají, by je maminka nepochválila. Začíná poslední píseň, má trvat čtyři minuty. Přesně ty, které zbývají do konce. Ti dva nahoře jsou ohroženi. Zpěvák to stihne, ten je nízko a stačí, aby se při posledních taktech snesl na zem a vypadl. Jestli poslouchal instruktáž.

Mávla na Beteka, ukázala nahoru a poklepalá na náramek, pak zvedla dva prsty a naznačila palcem skok. V blízkosti mezery vysílačky buď selhávaly nebo rušily časohráče, ale tohle dorozumívání jí vyhovovalo. Její tým byl sehraný, ještě kdyby tak nedostali dva členové chřipku, beztak jeden od druhého, takže jí zbyl Betek a Mariša. Betek už byl v pětadvaceti starý mazák, pracoval u Kaiva šestým rokem. Pochopil okamžitě a začal nenápadně šplhat na lehké konstrukci z trubek o několik stupňů výš. V pořádku. Stačí po nich skočit a lano, upevněné na záchranařském postroji, už všechny tři stáhne zpátky, ven z mezery. Jen si musí přesně vypočítat směr a odraz a odhadnout hmotnost těch naháčů. Budou mu klouzat v rukou, sakra. Doufám, že počítá i s tím. Ale jo, Betek to zmákne.

Co dělá Mariša? Chudák holka třeští oči na displej. Kaiva jí rychle vyfukala stručnou zprávu. *Hlídej šéfa!* Ten bývalý cirkusák se pohyboval ve středu skupiny, která právě dokončila svůj okrasný, nepřehledný akt. Nejhnusnější namaštěný a vyholený krasavec. Nebo možná už jsem na tohle stará, povzdechla si v duchu Kaiva. Tomu nic nehrozí, a kdyby se opozdil, Mariša se aspoň otrká, stačí kousek a jsou venku...

Časohráči se blížili k mezeře. Vypadali znepokojeně. Moc mladí, úplní amatéři, vztekala se Kaiva. Zvrzali to a někdo může přijít o život. Obvykle to bývá někdo z nás záchranařů, jsme za to přece placení, no ne? A nikdy je za to nikdo neodsoudí. Soud ani veřejnost.

Ústřední skupinka se úplně rozpojila a doplachtila dolů. Herci vyklouzli z mezery, Mariša si teď jistě oddechla. Pár nahoře o nebezpečí nic netuší, vlastní představení je zřejmě strhlo natolik, že se ani nemrknou dolů. Čtyři časohráči

tak blízko bariéry, to by je totiž muselo trknout, leda by to dělali poprvé. Tedy v mezeře.

Tanečnice zaujala místo uprostřed, teprve teď se plameny rozhořely naplno, už je to jasné, dělá to ona! Talent, a přitom hezká, trochu podobná mojí Gretě, všimla si Kaiva. Časohráči se dotýkají bariéry. Betek přesunul váhu, odráží se. Časohráči vstupují do mezery. Kaiva vyrazila pro tanečnici. Bude to těsné. Zpěvák dozpíval, teď už znějí jenom bubny, ale ten blbec se kymácí na místě, copak při instruktáži chrápal? To si myslí, že mezera je tady navěky?

Prolétla stěnou růžových a modrých plamének, pokoušejíc se propočítat dráhu tak, aby stačila přibrat i zpěváka, ale byl pořád o fous moc vysoko a gravitace ještě pořád za moc nestála. Ten kluk to odnese. Kdyby ti přiblížil časohráči měli v hlavě kromě té své schizofrenie ještě i špetku rozumu, mohli ho klidně vystrčit ven. Jenomže je to ani nenapadne.

Chytila tanečnici, zblízka zahlédla její oči, rozšířené strachem a možná i drogou, prudce vztyčila volnou ruku, a dolů, honem ke kraji mezery. Gravitace sílila, čtyři mladíci, postupující ke středu mezery, se potili, reflektory jeden po druhém zhasínaly.

Zpěvák vrávorá a nic nechápe. Aspoň že Betek už je mimo i s klienty, sláva! Ucítla bariéru a současně koutkem oka zachytila pohyb, hodně rychlý pohyb. Kdosi v civilu strhává zpěváka, ruce mu kloužou na jeho holé, namaštěné kůži, ale nevzdává se, s rutinou mu udělí patřičné zrychlení a naháč už letí ven, natluče si hubu, ale to přežije.

Vypadla z mezery, tanečnici před sebou. Mlask. Vždycky jí připadalo, že mezera mlaskne, když se smrští. Zpěvák

se sbírá ze země a kleje, blbec, místo aby děkoval, ale jeho zachránce nikde nevidím... Sakra. Zůstal tam.

Hledala skupinku časohráčů, pamatovala si jejich obličej a věděla, že budou náramně nenápadní, žádné barevné kostýmy jako jejich dočasní dvojníci, kteří zmizeli v mezeře. Prvního načapala mezi diváky, ještě řvoucími nadšením – dramatické závěry byly u publika v oblibě. Aby ne, když jim o krk nešlo! Trefila se mu do nosu, pak mu asi přerazila čelist a se štěstím i klíční kost, aspoň bude chvíli mimo provoz, kretén! Jakmile padl, objevila druhého a zpracovala ho obdobným způsobem, potěšena, že všechny ty chvaty a údery nezapomněla, a byla by se pustila ještě do třetího, který se snažil couvat, ale v hustém davu mu to činilo potíže. Jenomže to už se do věci vložili policajti a byl konec legrace.

Byli docela slušní, znali ji. Seržant, který dohlížel u představení už poněkolkáté, dokonce chápal, co ji tak rozzuřilo a čím se ti mladíci provinili. Zeptal se dvou padlých, jestli si snad chtějí stěžovat. Jeho tón dával jasně najevo, že by je to mohlo mrzet.

„To by patřilo do novin, jak je zmlátila postarší dáma vysoká metr šedesát,“ podotkl Betek udýchaně. „Promiň, Kaivo, nechtěli mě pustit, pořád dokola mi děkovali... Byl bych ti s tím píchnul.“

„Parádně jste to zprasili,“ řekla Kaiva těm dvěma, ke kterým se nedostala včas. „Mohli to odnést čtyři. Místo toho zahynul jeden.“

„Ten nás žalovat nebude,“ pravil cynicky mladík s krátkými copy.

Kaiva se prudce vrhla dopředu a vyškubla mu pár vlasů. Zastrčila si je do kapsy kombinézy. „A ty už si nezahraješ,“ zasyčela.

„Co... co to má znamenat?“ vykoktal.

„Vúdú,“ vysvětlil mu Betek. „Vidíš její nos? Má černošský předky, prý odněkud z Haiti, aspoň co já vím.“

„Seržante...,“ zakňoural mladík, „udělejte něco, prosím!“

„Já nic zvláštního neviděl,“ prohlásil policista.

„Paní Kaiva odvedla jako vždy prvotřídní práci,“ ozval se úlisný hlas. Malvos, slizoun Malvos.

„S vámi už nikdy,“ řekla studeně. „Ušetřil jste, najal jste tahle nemehla, a mohl jste přijít o tanečnici, to nejlepší, co máte! A to jste měl ještě kliku, že sabotéry odchytili předem! Tady přišel o život člověk! Mohl to být ten váš zpěváček!“

„Ale nebyl,“ zasmál se majitel souboru. „Peníze máte na účtu, Kaivo. I s příplatky. A když si to rozmyslíte, třeba vás příště nechám vybrat časohráče.“

Ignorovala ho. Obrátila se k policistům. „Zjistíte, co to bylo za chlapa?“

„Těžko,“ vzdychl seržant. „Vyslechnout tyhle davy? Kromě toho koukali úplně jinam, chápete?“

Betek ji vedl k autu, cestou si oba sundávali chrániče a postroje. Mariša je předběhla, proklíčkovala mezi osobními auty k jejich dodávce. Najednou se zastavila a vyjekla. Ze stínu autobusu – zájezd chlípných důchodců, napadlo Kaivu okamžitě – kdosi vystoupil. Mohutná silueta, klobouk, těžké boty. Smekl a přistoupil blíž.

„Ahoj, Kaivo,“ řekl. „Omlouvám se za ten zásah. Najal mě sólo táta toho blbečka. A měl recht.“

„Valyre!“ vyhrkla Kaiva. „Tebe jsem neviděla, ani nepamatuju!“

„Tam jste měl kšiltovku,“ ozval se Betek. „A svetr.“

„Ten mám pod kabátem.“ Valyr se usmál. „Všímavej hoch. A umí. Ten skok jsi odhadl perfektně.“

„Těm lajdákům to ještě polepím,“ slíbila Kaiva. „Škoda že neumím to vúdú. Hodilo by se.“ Před lety Valyra zaučovala, ve skutečnosti ve více než jednom oboru, ale to už bylo hodně dávno.

„To bylo horší než lajdáctví,“ prohlásil Valyr zaujatě. „Kolísali mezi sebou nejmíň o vteřinu, možná dvě, bariéra se táhla jako žvejkačka, vůbec se nesladili s plánem ani neutáhli gravitaci, skupina uprostřed klesla během představení o půl metru! Zvlášť ten čtvrtý maník, ten nejmladší, to je kopyto!“

Betek na něj vyjeveně zíral. Zanícený proslov prozrazoval víc než profíka! Ten chlap by snad byl schopen vyklopit i teorii mezer! Tedy kdyby ji vůbec někdo znal. „Vy jste záchranář?“ zeptal se.

„No, však proto se omlouvám za zásah mimo plán,“ kývl Valyr.

„Ale mně se zdálo, že jste tam zůstal!“

„Zdání klame. Mám svoje triky.“

„Slyšela jsem, že už končíš,“ řekla Kaiva.

„Právě teď. Tohle byl poslední kšeft, vracím se domů.“

„Tak ti přeju pěknou penzi,“ pravila Kaiva ironicky. „Však ty to nevydržíš. Uvidíme se!“

* * *

Jména zastávek si Valyr nezapamatoval a po těch letech ve Velké Evropě mu zněla úžasně exoticky, nevěřil by, že je kdysi vyslovoval úplně samozřejmě, dokonce se na nich trénoval ve čtení. Nevěděl by už, kde vystoupit, nebýt babiččiných slov, kdysi dávno pronesených snad náhodou, ale důrazně, tím jejím staroučitelským tónem.

„Vltava se tady stáčí do oblouku, proto se ten vagón tolik naklání, a teď to bude hodně kodrcat, vsadím se, že tuhle trať neopraví ani v příštím tisíciletí, no a jak přejedeme ten rozbitý úsek, uvidíš přívoz. Vidiš ho?“

Valyr, tehdy ve čtyřech letech zvyklý spíš na přezdívku Buřtík, kývl a přečetl si název stanice. Tou dobou už četl plyně, přestože babička byla proti a schválně mu dávala obrázkové knížky. Stejně nic nezmohla, jeho přitahovala písmenka.

„A už budeme vystupovat. Tamhle na skále je naše chata, děda už topí, podívej, jak se kouří z komína!“

Babička prý dožívá někde v domově důchodců, rodiče jsou snad v Austrálii, rodina se rozprchla po světě a chata donedávna patřila nějakému věřiteli naší krásné Valerie, která před rokem došla na konečnou. Drogy. Taková banalita. Člověk z agentury vrtěl hlavou, proč zrovna tuhle barabiznu, neatraktivní lokalita, mizerná silnička nahoře nad údolím, když vás baví šplhat jako kamzík, jinak přívoz a trať na druhém břehu. Aspoň to je levný. Za poslední kšeft Valyr vyfasoval půl miliónu bodíků, tak byl na chvíli za vodou, i když do toho započítá opravy a inovace v chatě. A pak se snad něco najde. Přece v Čechách ještě nezkračovalo úplně všechno, ne?

Nedovřeným zkřiveným oknem na cestující zaútočil déšť. Valyr vstal a pustil na svoje lépe chráněné místo unavenou ženu ve staré bundě. „Budu vystupovat,“ objasnil nahlas svou šlechetnost. Stejně na něj koukali divně. Až dotedka ho měli za svého, přízvuk chytil už v Praze, nebylo těžké vzpomenout si, a oblékal se vždycky spíš pohodlně, to jest jako šupák, a vypadal jako místní nezaměstnaný.

Přívoz nepochopitelně fungoval a chata nebyla ani tak vysoko, jak si myslel, nebo ještě nebyl tak z formy, jak si myslel, po křivých kamenných schodech vyběhl bez zastávky a byl u své budoucí oázy, napůl starého baráku, napůl opuštěné chaty, kde patrně straší. Ale co, jsou to moji předkové. Opravy, které si naporoučel po telefonu, nejspíš proběhly a klíč pasoval. Potom seděl v kuchyňce, elektrická kamínka žhnula a foukala na něj teplý vzduch a sušila ho, do oken bušil déšť.

„Vltava se už zase vylila z břehů,“ slyšel v duchu babiččin hlas, „ale to nic, k nám nedosáhne, to kdybys tu byl v šestadevadesátém...“ Stýská se mi, babi. Najdu tě, jasně, jenže to už nebudeš ty, ale nějaká dementní osoba, a co pak, rád bych si tě pamatoval takovou jako dřív. Nevím. Musím se na chvíli schovat, posedět, usušit se a přemýšlet.

Najednou mu došlo, že se opravdu schovává. Chtěl opravdu pryč. Dál od akcí čím dál riskantnějších, od zákazníků čím dál arogantnějších, od všech těch pitomých veřejně předváděných sexuálních úchylek ve stavu beztlíže, s cinglárky a světýlky, a taky čím dál mladšími a neschopnějšími časohráči. Jako by se to nenadále vzniklé nadání postupně vytrácelo...

Promnul si strniště na bradě. Konečně si mohl dovolit kapku obrůst. Jo, a na dietu taky kašlu. Budu zase Buřtík jako zamlada. Vybalil zásoby z tašky, zdejší Smíšené zboží, pokud ještě funguje, určitě už zavřelo. Pod konzervami ležela kombinéza záchranáře a našité zrcadlové plošky na něj zamrkaly. Nikdy nepřišel na to, jak se říká těm lampasům na rukávech a tomu střihu, co tak báječně rozšiřuje ramena, asi aby měli zákazníci větší pocit bezpečí. No co, za pár dní už ji ani neobleču.

Někdo zazvonil. Já mám i zvonek? Valyr překvapeně vykoukl ven. Na horním schodu stál mohutný chlap, od pohledu gorila. „Jdu vás najmout,“ prohlásil. Jeho geoling měl německý přízvuk. Cpal se dovnitř, ale Valyr byl také těžká váha a neuhnul.

„Neberu zakázky. Skončil jsem.“

„Tohle vezmeš.“ Muž přešel k tykání a vytáhl pistoli. Valyr ho praštil do ruky s rutinou záchranáře, který při akcích sabotérů počítá na setiny vteřiny. Chlapík přišel o zbraň i rovnováhu a skutálel se v kotrmelcích až dolů. Valyrovi zatrnulo, jestli ho nezabil, ale pistolníková krkolomná pouť skončila v nějakém rozbahněném záhonku a chlap se s hekáním zvedal a hrozil pěstí.

Třeba jim dojde, že fakt nemám zájem, přemítal Valyr otráveně. Jak se o tomhle zapadákově dověděli? Třeba jich budu muset shodit ze schodů ještě pár, než dají pokoj. Stál v kuchyni a zamyšleně se dotýkal špičkou jazyka rašícího kníru. Jenomže to chce... nevyjít ze cviku. Krucinál, zase to cvičení! Nenáviděl cvičení a trávival jím nejméně tři hodiny denně. Odříkaného chleba atakdál, babička to holt věděla nejlíp.

Druhá návštěva na sebe nedala dlouho čekat. Tihle byli dva a stříleli po něm na ulici – vlastně spíš nábřeží – hned u onoho Smíšeného zboží. Které stále fungovalo. Měli v plánu zahnat ho do člunu, který se kolébal na Vltavě vedle přívozu. Čvachtali za ním v tom decimetru vody, pokrývajícím nábřeží, a neměli na to boty. Pochopitelně utíkal domů, tam měl tu pistoli a v ní osm nábojů. Jenom trnul, aby se omylem netrefili. Nejspíš ho nechtěli zabít, přinejmenším si nevybavoval nikoho, kdo měl důvod mstít se mu, ale jeden neví a zákazníci bývají potřeštění.